

FITNESS 'IS' GEZOND EN ETHISCH SPORTEN

en toch wil de overheid liever betuttelen en controleren in plaats van stimuleren en motiveren

Gezond en ethisch sporten promoten is een nobele doelstelling waarvoor de Vlaamse regering de voorbij jaren middelen heeft ter beschikking gesteld. Rond verschillende thema's zoals fair play, fysiek en psychisch geweld, G-sport, gendergelijkheid, holebi's en transgenders, rechten van het kind, seksueel overschrijdend gedrag, sportkeuring, dopingbestrijding enz... werden sensibilisatie en informatiecampagnes opgezet.

Voor 2017 werd in Vlaanderen ook een organisatie erkend voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van gezond en ethisch sporten in de fitnesssector. Wie dacht dat de overheid en administratie onze sector zou willen promoten, gezien Gezond en Ethisch sporten eigenlijk inherent zijn aan onze sector en basiswaarden zijn waarrond constant gewerkt wordt, kwam van een kale reis terug. Onze sportadministratie blijft de 'commerciële' sector zien als een concurrent en ziet de middelen liever besteedt om eindeloos overleg te plegen, de sector te betuttelen en te controleren in plaats van bevordering van de gezondheid zoals aangeboden in onze sector te promoten en te stimuleren.

Tot eind 2016 werd fitness in Vlaanderen nog erkend als sporttak en werd een recreatieve

sportfederatie fitness (De FitnessOrganisatie vzw) erkend en gesubsidieerd met verplichte basisopdrachten. Vanaf 2017 werd een nieuw decreet uitgevaardigd waar fitness buiten de voorziene erkennings- en subsidiëringsregelgeving voor unisportfederaties zou vallen. Aangezien de minister van Sport, Philippe Muyters, overtuigd was dat er belangrijke uitdagingen op het gebied van gezond en ethisch sporten lagen in de fitnesssector werd er gekozen om een organisatie te ondersteunen om hieromtrent beleidsondersteunend te werken. Hij dacht hierbij o.a. aan alarmerende dopingcijfers onder meer gelinkt aan het aanbieden van voedingssupplementen, medische handelingen (maximale en submaximale inspanningsproeven) door niet artsen, gelijke kansenbeleid, consumentbescherming en andere ethische kwesties.

En ja, inderdaad, wanneer de minister de kranten leest zal hij, net als ons geconfronteerd zijn met krantenkoppen zoals '7 op 10 fitnesscentra in de fout met abonnementen', 'Beleid fitnesscentra moet gezonder', 'Verbod zonnebank in beautysalon en fitness', '4 op de 10 fitnessers testen positief op doping', 'Veertig agenten vallen fitness binnen', 'Eén fitnesser brengt doping mee, de rest volgt'. 'Racisme in de fitness', enz...

De eerlijkheid gebiedt echter te kijken waarover het werkelijk gaat en niet mee te zeulen met ongenueanceerde berichtgeving van de media. Confronterend negativisme waarmee men enkel lezers en kijkers wil winnen. Positieve boodschappen en de waarheid zijn geen brood voor onze journalisten.

De eerlijkheid gebiedt ook om te kijken wat een sector werkelijk doet en op basis daarvan in te

schatten waar die sector, in het uiteindelijke belang van de bevolking, het meeste baat bij heeft.

IK ZET ENKELE FEITEN OP EEN RIJTJE.

7 op 10 fitnesscentra in de fout met abonnementen :

In 2014 kwamen bij de Federale Overheidsdienst Economie (FOD Economie) 108 klachten binnen van consumenten fitnessbeoefenaars. Het betrof hoofdzakelijk klachten omtrent de onmogelijkheid om een abonnement stop te zetten.

Wanneer we weten dat er in België meer dan 750.000 fitnessbeoefenaars zijn komt dit neer op 0,014%.

Aangezien de minister van Economie, Kris Peeters, dit alarmerende cijfers vond werd de opdracht gegeven aan de economische inspectie om in 2015 156 gerichte controles uit te voeren toegespitst op centra welke gebruik maken van toetredingscontracten en meestal behorend tot een keten.

Bij 107 van deze 156 ondernemingen werden inbreuken vastgesteld. 55% van deze inbreuken hadden echter niks te maken met contracten (vb uithangen van tarieflijsten enz...). 45% van de inbreuken had betrekking op de abonnementen, maar waren meestal het gevolg van onduidelijke interpretatie van de wet.

Eigenlijk was het probleem veel minder groot dan gesteld, maar de media halen is voor de overheid core business. Iedereen kent wel iemand uit zijn omgeving die met veel goede moed aan een oefenprogramma is gestart en weinig overredingskracht nodig had om zich voor een jaar te engageren aan een voordeliger tarief. Na enkele maanden kwam het besef dat het lidmaatschap niet geconsumeerd werd en men wou graag zijn engagement stop zetten. Aan het feit dat een club vooral investeert gedurende de eerste maanden en gespreide betaling als gunst aanbiedt, gebaseerd op een jaar consumptie, heeft men geen boodschap. Fitness biedt geen éénmalige plezierbeleving zoals bij een tennismatch of voetbalpartijtje, maar een gedragswijziging op lange termijn. Voor de afvallers, en hierop volgend de overheid is dit blijkbaar geen punt. De schuld ligt uiteraard bij een ander. Een controlerend, bestraffend en betuttelend optreden door een minister klinkt als muziek in hun oren.

Uiteindelijk resulteerde dit voor de Belgische fitnessondernemingen in een gedragscode met bindend karakter welke de bestaande wetgeving op sommige punten overschrijdt (zoals verplicht vermelden van prijzen op een website). Fitness is geen eenheidskoek, low budgetclubs hebben de prijzen marktverziekend gedumpt, en het is sowieso al een verkeerde ingesteldheid van de consument om enkel te vergelijken op basis van

prijs. Wie heeft bij heel dat verhaal uiteindelijk baat? De consument... neen. De ondernemer... neen. De minister... ja. Maar met welk doel?

4 op de 10 fitnessers testen positief op doping :

In Vlaanderen voert NADO Vlaanderen, welke instaat voor het antidopingbeleid, jaarlijks ongeveer 125 gerichte controles uit verspreid over 25 clubs. Het betreft telkens gerichte controles in oefenzalen waar een vermoeden van gebruik van verboden middelen is. De controles zelf worden eveneens uitgevoerd op personen waar ditzelfde vermoeden bestaat. 2 jaar geleden was 37% van de gecontroleerde personen positief. De laatste 2 jaar is het aantal positieve controles gedaald, maar dit haalde de krantenkoppen niet.

Een fitnessbeoefenaar wordt beschouwd als iemand die traint in clubverband. Wanneer hij betrapt wordt op het gebruik van verboden middelen krijgt hij een geldboete (net zoals de topsporters) die kan oplopen tot enkele duizenden euro's en krijgt hij het verbod om gedurende één of meerdere jaren in een club te trainen.

We twifelen niet aan de goede intenties van NADO Vlaanderen, want inderdaad iedere fitnessbeoefenaar die verboden middelen gebruikt is er één te veel. Al was het alleen maar omdat het zijn eigen gezondheid schaadt.

Verkoop en gebruik van verboden middelen is echter meer een maatschappelijk probleem waarvan inderdaad gebruikers makkelijk kunnen getraceerd en gecontroleerd worden in fitnessclubs. NADO maakt gebruik van de

Vlaamse regelgeving om deze controles effectief te kunnen uitvoeren, maar mochten ze gelijkaardige controles uitvoeren op festivals, bij truckchauffeurs, ja zelfs toppolitici wanneer ze nachtelijke marathonvergaderingen houden, dan zouden ze waarschijnlijk gelijkaardige resultaten boeken. Onlangs stond het nog in de krant : 1 op de 9 Vlaamse aspirant-dokters slikt pepmiddelen.

Wanneer we de informatiebrochure van www.antidoping.vlaanderen er op nalezen zien we volgende aandachtspunten : Hoe positieve controles vermijden? Kijk op onze website welke producten je moet vermijden. Hoe oneerlijke concurrentie vermijden.

Oneerlijke concurrentie is geen punt in de fitnesssector en we kunnen ons terecht de vraag stellen of het enkel prestatiebevorderende middelen en maskerende middelen zijn welke schadelijk zijn voor de gezondheid? Het antidopingbeleid spoort enkel die zaken op.

Fitness professionals gaan verder. Zij kijken naar de volledige voedingspatronen. Zij zijn 'echt' begaan met de gezondheid van hun beoefenaars. Wanneer we zien hoe ver de suikerlobby gaat met de beïnvloeding van onze levensmiddelenindustrie, dan zou men hier beter wat meer aandacht voor hebben. De hele frisdrankindustrie sponsort enerzijds gezondheid en lobbyt terzelfdertijd tegen elke wetgeving die een gezonde levensstijl zou bevorderen.

Terwijl voedingssupplementen overal verkocht worden vindt de Vlaamse overheid dat fitnessclubs beter geen voedingssupplementen

zouden verkopen. Nochtans worden volgens een recente studie gepubliceerd door de Europese Commissie slechts 3,3% van de voedingssupplementen verkocht in fitnessclubs. 96,7% in supermarkten, gespecialiseerde winkels, via internet, bij apothekers, enz... De grootste producent van voedingssupplementen is hoofdsponsor van Belgische topsporters.

We begrijpen de oprechte bezorgdheid van onze beleidsmakers en hun administraties voor onze gezondheid, maar enige realiteitszin en minder wereldvreemdheid zou welkom zijn.

We moeten vaststellen dat de echte reden van de jaarlijkse controles in fitnessclubs niet ligt bij bezorgdheid voor de algemene gezondheid, maar bij de opleiding van jonge politiemensen (die invallen mogen in scène zetten zonder rekening te houden met imago- en bedrijfsschade) en het opsmukken van de cijfers, van de resultaten.

Dit alles resulteerde in 2016 in een antidoping charter fitness dat ongeveer 300 clubs hebben onderschreven. Waar niks verkeerd aan is, want het geeft ook een ontradend en positief signaal naar de leden van betrokken clubs.

De overheid moet eens verder nadenken

Is het logisch dat men iemand met een gespierd lichaam, die daarvoor jaren aan een stuk traint, tot 5 keer per week. Iemand die bewust bezig is met zijn uiterlijk, zijn functioneren, zijn gezondheid. Maar zich jammer genoeg heeft laten verleiden tot het gebruik prestatiebevorderende middelen die op de verboden lijst staan. Is het logisch dat men die persoon straft, een zware boete laat betalen en verbiedt om nog langer te trainen? Is het logisch dat men tezeldertijd Jan Modaal rustig zijn gang laat gaan wanneer hij zich dagelijks volpropt met chips, frisdranken, alcohol enz... zijn gezondheid ondermijnt en veel geld kost aan de gezondheidszorg?

Vanaf 2017 wordt De FitnessOrganisatie in Vlaanderen erkend en gesubsidieerd als organisatie voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling op het gebied van gezond en ethisch sporten in de fitnesssector. Gedurende 3 jaar stelt de minister daarvoor jaarlijks 150.000€ ter beschikking. De sportadministratie Sport Vlaanderen moet hierop toezien.

De sectororganisatie wou partnerships zoeken om het budget te verhogen om nog meer inspanningen te kunnen leveren om fitnessbeoefening als gezond en ethische sportbeoefening te promoten en te bevorderen. Dit mocht niet. Jammer genoeg zitten we met een overheid en een administratie die zichzelf liever in leven houdt door te betuttelen en te controleren in plaats van te motiveren en te stimuleren wat goed is.

Het is duidelijk voor ons, maar laat het ook duidelijk zijn voor de overheid : Gezond en Ethisch sporten is inherent aan onze sector. In tegenstelling tot de klassieke sportstructuren staat in onze sector niet maar behoud en verbetering van de gezondheid voorop. Als 'deelnemen is belangrijker dan winnen' al een Olympische gedachte mag zijn, dan is ze enkel 'echt' van toepassing in onze sector. Bij ons draait het niet rond winnaars en medailles. Fitnessbeoefening staat open voor iedereen, op ieder moment los van geslacht, ras, leeftijd, opvatting.

Onze sector is bewust bezig met eerlijk zaken doen, de supplementenproblematiek, een gezonde relatie klant – trainer, privacy, competentie management, vermijden van belangenvermenging, anti discriminatie, bevoegdheidsafbakening en gelijke kansen. Niet alles loopt zoals het zou moeten, maar wie

onze sector kent weet dat het grootste deel van de ondernemers en professionals met een hart voor hun klanten en hun sector hier echt wel bewust en met voortschrijdend inzicht continue corrigerend mee bezig zijn.

Mocht men competitiesport op zich beschouwen als een prestatiebevorderend middel dan denk ik dat het makkelijk zou zijn om op basis van ethische argumenten zelfs dit te verbieden. Ook topsport kan de gezondheid schaden.

Ik begrijp dat een overheid niet zo ver kan gaan. Competitie en verheerlijking van kampioenen is ingebakken in onze cultuur, wereldwijd. Maar als daarvoor meer dan de nodige flexibiliteit en begrip aan de dag wordt gelegd om bepaalde handelingen en zaken te aanvaarden en zelfs te promoten, dan begrijp ik niet waarom er zo ongenueanceerd en negatief moet worden omgegaan met onze sector.

Meer dan welke sector ook tonen wij ons sociaal gelaat. We proberen oplossingen en kwaliteitsvoller leven aan te bieden aan onze klanten, eender welk geslacht, ras, leeftijd, levensovertuiging, cultuur. . Ieder hulp en ondersteuning is welkom, maar a.u.b. geen betutteling en zeker geen controles uit eigenbelang.

Hou je fit,

ERIC VANDENBEELE

Fitness.be - info@fitness.be

FITNESS.BE
WELLNESS & HEALTH